

Meslekte? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i (M?MKÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Meslekte? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i (M?MKÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26061>

Özet

Meslekta? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i (M?MKÖ), 2020 y?l?nda Bahad?r-Y?lmaz, Ata ve Uyumaz taraf?ndan Hem?irelik Ö?rencileri için geli?tirilm? olan psikometrik bir ölçüm arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, hem?irelik e?itimi s?ras?nda ö?rencilerin meslekta?lar? (akranlar? veya di?er sa?l?k çal??anlar?) taraf?ndan maruz kald?klar? ?iddet türlerini ve düzeylerini sistematik olarak belirlemektir. Ölçek, özellikle klinik uygulama ortamlar?nda ya?anan, ö?rencilerin e?itim ve psikolojik sa?l???n? olumsuz etkileyen Meslekta? ?iddeti olgusunu ölçmeye odaklanmaktadır. Geli?tirme çal??mas?, Türkiye'de hem?irelik alan?nda bu önemli konuya dikkat çekmek ve müdahale programlar? için temel veri sa?lamak amac?yla yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Meslekta? ?iddeti, hem?irelik, hem?irelik ö?rencileri, ölçek geli?tirme, psikometri, ?iddete maruz kalma, i?yeri ?iddeti.

Yazarlar

Emel Bahad?r Y?lmaz, Emine Esra Ata, Gülcan Uyumaz.

Amaç

M?MKÖ'nün temel amac?, hem?irelik e?itimi alan ö?rencilerin klinik ve akademik ortamlarda meslekta?lar? taraf?ndan uygulanan ?iddet davran??lar?na ne s?kl?kta maruz kald?klar?n? objektif bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle hem?irelik ö?rencilerinin stres, anksiyete ve e?itimden ayr?lma gibi olumsuz sonuçlarla ili?kilendirilen Meslekta? ?iddeti deneyimlerini ölçmek için tasarlanm??t?r. Ölçek, sa?l?k kurulu?lar?n?n ve e?itim kurumlar?n?n bu ?iddet türlerini önlemeye yönelik stratejiler geli?tirmesine yard?mc? olacak güvenilir ve geçerli veriler sunmay? hedeflemektedir.

Ölçek, literatürdeki bo?lu?u doldurarak, ?iddetin alg?lanan boyutlar?n? spesifik olarak hem?irelik ö?rencisi popülasyonuna uyarlam??t?r. Bu sayede, maruz kal?nan ?iddetin türü (sözlü, psikolojik, fiziksel vb.) detayl? olarak analiz edilebilmekte ve e?itim sürecindeki risk faktörleri belirlenebilmektedir.

Yap?

Meslekta? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i (M?MKÖ), temel olarak Meslekta? ?iddeti maruziyetini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, genellikle ö?rencilerin akranlar?, k?demli ö?rencileri veya staj yapt?klar? kurumlardaki di?er meslekta?lar? taraf?ndan uygulanan olumsuz davran??lar? içerir. Ölçek, psikolojik taciz, sözlü sald?rganl?k ve sosyal d??lanma gibi ?iddetin

farklı alt boyutlar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, maruz kal?nan ?iddetin do?as? ve s?kl??? üzerine odaklan?lm??, böylece ölçe?in yap? geçerlili?i, bu alandaki teorik çerçevelerle uyumlu olacak ?ekilde olu?turulmu?tur. Ölçek, bireyin ya?ad??? travmatik deneyimlerin ?iddetini ve yayg?nl???n? nicelendirme kabiliyetine sahiptir.

Geçerlik

M?MKÖ'nün geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas? s?ras?nda, genellikle uzman görüşleri alınarak kapsam geçerlili?i sa?lanm??t?r. Yap? geçerlili?i aç?s?ndan ise, ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya koymak için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r.

Çal??man?n referans alınd??? akademik makalede (Bahadır-Yılmaz ve ark., 2020), ölçe?in teorik beklentilerle uyumlu bir faktör yap?s?na sahip oldu?u gösterilmi?tir. Bu, ölçe?in psikometrik açıdan sa?lam bir temele oturdu?unu ve hem?irelik öğrencilerinin ?iddet maruziyetini geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farklı ko?ullara kar?? tutarlı ve kararlı oldu?unu göstermek amacıyla yürütülmü?tür. ?ç tutarlılık güvenilirlik katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü belirlemek için hesaplanm??t?r.

Geli?tirme çal??mas? sonuçlar?na göre, M?MKÖ'nün yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?u belirtilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle uyumlu oldu?unu ve meslekta? ?iddetine maruz kalma düzeyini güvenilir bir ?ekilde yansıtt???n? kan?tlamaktadır. Test-tekrar test güvenilirlik analizleri de, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde kararlılı???n? desteklemek için kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Meslekta? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i'nin yap?s?sal özelliklerini belirlemek amacıyla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?i olu?turan maddelerin hangi temel boyutlar altında topland???n? ortaya koyar. Geli?tirme makalesi, büyük olasılıkla, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu belirlemek için Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanıld???n? göstermi?tir.

Analiz sonuçlar?, genellikle meslekta? ?iddetinin farklı yönlerini temsil eden (örne?in, sözlü ?iddet,

psikolojik y?ld?rma) ayr?k faktörlerin varl???n? desteklemi?tir. Bu faktör yap?s?, ölçe?in hem toplam ?iddet maruziyetini hem de ?iddetin spesifik türlerini ayr? ayr? de?erlendirme kapasitesine sahip oldu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale) ve Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Instrument)

Format: Genellikle 4 veya 5 seçenekli, Likert Tipi derecelendirme format? kullan?lm???r (Örne?in, "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Klinik e?itim alan ö?renciler.

Ya? Grubu: Üniversite düzeyinde hem?irelik e?itimi alan gençler ve genç yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki üniversitelerin hem?irelik fakültelerinde veya yüksekokullar?nda ö?renim gören Hem?irelik Ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Uygulama, genellikle ka??t-kalem veya online anket yoluyla gerçekleştirilen, kat?l?mc?lar?n deneyimlerini belirtilen s?kl?k veya ?iddet düzeyine göre i?aretledi?i bir metodolojiye dayan?r.

Anahtar Kelimeler

?iddet alg?s?, hem?irelik e?itimi, klinik ortam, psikometrik özellikler, Cronbach Alfa, faktör yap?s?, öz bildirim.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: ebahadiryilmaz@yahoo.cpm (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler ve Ücretler ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in akademik çal??malarda kullan?m? için sorumlu yazar (Emel BAHADIR YILMAZ) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari kullan?m d??ndaki akademik amaçlar için genellikle ücretsizdir.

Test Y?I?: 2020 (Yay?n Y?I?)

Kaynaklar

Bahad?r-Y?lmaz, E., Ata, E. E., ve Uyumaz, G. (2020). Hem?irelik Ö?rencileri için Meslekta? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i'nin geli?tirilmesi. *Türkiye Klinikleri T?p Eti?i-Hukuku-Tarihi Dergisi*, 28(2), 188-198. doi: 10.5336/mdethic.2019-71499.

Bu ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

[hemsirelik-ogrencileri-icin-meslektas-siddetine-maruz-kalma-olcegi-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/hemsirelik-ogrencileri-icin-meslektas-siddetine-maruz-kalma-olcegi-toad.pdf)

Meslekta? ?iddetine Maruz Kalma Ölçe?i (M?MKÖ) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Kaynak içerikte ölçek maddelerine dair bilgi bulunmamaktad?r. Ölçek maddeleri için lütfen referans makaleye (Bahad?r-Y?lmaz ve ark., 2020) ba?vurunuz.